

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 288/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. – M., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s. r. o., Ulica D. Dlabača 2748/28, Žilina, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Andrey Havelkovej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 154/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. – M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2014 doručená sťažnosť J. Ď. – M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s. r. o., Ulica D. Dlabača 2748/28, Žilina, konajúcou

prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Andrey Havelkovej, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 154/2013 (ďalej aj „namietané konanie“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha proti odporkyni uloženia povinnosti odvysielat' opravu nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 10. mája 2013, „pričom táto vec bola vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 19 Cb/96/2013 a dňa 22. 05. 2013 bola prevedená do oddelenia občianskoprávných vecí a zmenila sa sp. zn. Okresného súdu Žilina na sp. zn. 27 C 154/2013“.

Podľa názoru sťažovateľa „súd postupoval nesprávne, keď pri podaní návrhu nesprávne posúdil túto vec ako obchodnoprávnú, pričom prevedenie spisu z jedného oddelenia do druhého na tom istom súde trvalo až 12 dní, o ktoré sa zbytočne predĺžilo toto súdne konanie“.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „Až po viac ako mesiaci odo dňa podania návrhu, a to dňa 18. 06. 2013 doručil Okresný súd Žilina sťažovateľovi výzvu na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 12. 06. 2013, ktorý obratom sťažovateľ zaplatil. Po zaplatení súdneho poplatku Okresný súd Žilina opäť v predmetnej právnej veci nekonal a až dňa 13. 02. 2014 bolo navrhovateľovi doručené poučenie. Dňa 24. 03. 2014 následne Okresný súd Žilina vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a vec postúpil Okresnému súdu Bratislava IV... Takýto postup Okresného súdu Žilina podľa nášho názoru nemožno odôvodniť právnou alebo faktickou zložitost'ou veci alebo správaním účastníkov konania, a tak podľa nášho názoru postupom Okresného súdu Žilina došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Sťažovateľ poukázal tiež na predmet konania a uviedol, že „*odvysielanie opravy plynutím času postupne stráca svoje opodstatnenie, čo sa nepriaznivo odzrkadľuje aj na ujme, ktorá je sťažovateľovi odvysielaním nepravdivých o pravdu skresľujúcich údajov spôsobená*“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27 C 154/2013 porušené bolo.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Žilina povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi priznáva náhradu trov konania vo výške 340,90 € (dva úkony právnej služby- príprava a prevzatie a spísanie sťažnosti pri hodnote jedného úkonu vo výške 134 € + 8,04 € režijný paušál + 20 % DPH), ktorú im Okresný súd Žilina je povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu spoločnosti Advokátska kancelária Andrea Havelková, s. r. o..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 154/2013 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd 24. marca 2014 postúpil vec vedenú pod sp. zn. 27 C 154/2013 po vyslovení svojej miestnej nepríslušnosti Okresnému súdu Bratislava IV. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (11. apríla 2014) už teda okresný súd nebol miestne príslušným súdom na

konanie a rozhodovanie predmetnej právnej veci, preto nemohol byť porušovateľom sťažovateľom označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru, čo v súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu zakladá dôvod na jej odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec odôvodnenia tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by v konaní pred miestne a vecne príslušným súdom dochádzalo v predmetnej veci k priesťahom v konaní, nič nebráni sťažovateľovi, aby opätovne podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa bude domáhať ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom konanie bude posudzované ako celok, t. j. ústavný súd bude prihliadať i na konanie všeobecného súdu pred postúpením veci miestne príslušnému súdu (od podania žaloby).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2014